

VIITASAAREN KAUPUNKI

Rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet

Kaupunginhallitus 2.2.2026 §

Kaupunginvaltuusto 9.2.2026 §

1 Yleistä

Kuntalain (410/2015) 14 §:n mukaan valtuusto päättää varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Säännöksen tarkoituksena on korostaa valtuuston roolia kunnan varallisuuden hoitoa sekä rahoitus- ja sijoitustoimintaa koskevassa päätöksenteossa ja taloudellisten riskien hallinnassa. Kunnan varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan tulisi perustua kuntastrategiaan ja palvella sen tavoitteiden toteutumista.

Rahoitustoiminnalla tarkoitetaan kaupungin rahoituksen hankintaa ja siihen liittyvää riskienhallintaa sekä rahoituksen tai takausten myöntämistä. Kuntalaissa säädetään edellytyksistä, joilla kunta voi myöntää lainaa, takauksia tai muita vakuuksia toisen velasta tai muusta sitoumuksesta.

Sijoitustoiminta jakautuu kunnan toimialaan liittyvään sijoittamiseen ja kassavarojen sijoittamiseen. Toimialasijoitukset ovat pääomasijoituksia, antolainoja tai takauksia, joiden tarkoituksena on rahoittaa kunnan toimintaan liittyvien tai sitä palvelevien yhteisöjen toiminnan käynnistämistä tai jatkamista. Rahoitus kohdistuu tällöin ensisijaisesti investointeihin. Kassavarojen sijoittaminen ei liity kunnan palvelujen tuottamiseen, vaan sijoittamista arvioidaan ensisijaisesti taloudellisen tuloksen ja maksuvalmiuden ylläpitämisen kannalta.

Viitasaaren kaupungin rahatoimeen liittyvä toimivalta ja tehtävät määritellään hallintosäännössä. Tässä asiakirjassa määritellään Viitasaaren kaupungin rahoitustoimintaa, toimialasijoituksia ja kassavarojen sijoitustoimintaa koskevat periaatteet. Asiakirja tulee voimaan valtuuston hyväksytyä sen.

2 Rahoitustoiminta

2.1 Rahoituksen periaatteet

Rahoitustoiminnalla tarkoitetaan rahoituksen hankintaa investointien rahoittamiseen ja maksuvalmiuden ylläpitämiseen erilaisilla rahoitusinstrumenteilla, joita ovat esim. pitkä- ja lyhytaikaiset lainat, joukkovelkakirjalainat, kuntatodistukset, luottolimiitit ja erilaiset vuokrausmallit. Rahoitustoimintaan kuuluu myös rahoituksen riskien suojaaminen esim. rahoitusinstrumentteja ja niiden erääntymistä hajauttamalla ja porrastamalla. Rahoitustoiminnalla tarkoitetaan myös rahoituksen tai takausten myöntämistä.

Kaupungin rahoitustoimintaa hoidetaan pitkäjänteisesti ottaen huomioon kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan luonne. Tavoitteena on varmistaa palvelutuotannon ja investointien rahoitus-huolto sekä minimoida rahoituskustannuksia ja rahoitukseen liittyviä riskejä.

2.2 Konsernitili ja konsernipankki

Kaupunginvaltuusto on 17.6.2024 päättänyt konsernitilin perustamisesta ja käyttöönottamisen periaatteista. Varojen keskittäminen konsernitilille tehostaa konsernin varojen käyttöä, turvaa maksuvalmiutta ja mahdollistaa pienemmät korkokulut, koska yksiköt voivat lainata rahaa sisäisesti toinen toisiltaan. Konsernitilin kautta tytäryhteisöt voivat käyttää sisäisen limiitin puitteissa konsernin yhteisiä varoja lyhytaikaisesti, ja emo voi toimia konsernin sisäisenä pankkina. Konsernitilin käyttö ei poista tytäryhteisöjen vastuuta omien määrärahojen riittävydestä.

Konsernitili muodostuu yksinkertaistetusti pankkitilistä, joka keskittää koko konsernin maksuliikennetilien varat yhdelle tilille. Emolla ja tytäryhteisöillä on omat yksikkötilinsä maksuliikenteen hoitoon. Tytäryhteisöjen yhteisökohtainen limiitti on enintään 200.000 euroa ja sen käytöstä peritään korkoa 1 kk euriborin mukaan (kuukauden viimeisen päivän päiväsaldon mukaan laskettuna).

2.3 Ottolainaus ja rahoitusleasing

Kaupungin ottolainausa toteutetaan vain euromääräisenä.

Lyhytaikaista alle 12 kuukauden mittaista rahoitusta hankitaan valtuuston hyväksymän kuntatodistusohjelman puitteissa. Kaupungilla on Kuntarahoitus Oyj:n kanssa kuntatodistusohjelma, jonka limiitti on 6 milj. euroa. Tytäryhteisöjen konsernitilillä olevat varat ovat kaupungin lyhytaikaista lainaa.

Pitkäaikaisen yli 12 kuukauden mittaisen rahoituksen perusinstrumentteja ovat kahdenväliset velkakirjalainat, joukkovelkakirjalainat ja rahoitusleasing.

Rahoitusleasingilla tarkoitetaan pitkäaikaista vuokrausta, jossa rahoittaja hankkii kohteen omistukseensa myyjältä ja vuokraa sen edelleen pitkäaikaisella vuokrasopimuksella. Vuokrakausi kestää yleensä vuokrauksen koko taloudellisen käyttöiän. Kaupunginhallitus on 6.11.2023 ottanut käyttöön ICT-laitteiden hankintaan rahoitusleasingin, jonka limiitti on 500.000 euroa. Rahoitusleasingia käytetään muissakin soveltuvissa yksittäisissä kalusto- ja ajoneuvohankinnoissa.

Pitkäaikainen lainarahoitus valitaan tarjousten perusteella. Ottolainat voivat olla kiinteäkorkoisia tai vaihtuvakorkoisia huomioiden kulloisenkin lainasalkun korkoriskin ja ennustetun kehityksen. Ottolainojen takaisinmaksussa voidaan käyttää tasa-, annuiteetti- tai kertalyhenteisiä maksuohjelmia.

Ottolainaukseen liittyvää vastapuoliriskiä hallitaan tekemällä sopimuksia vain hyvämaineisten ja vakavaraisten luottolaitosten kanssa. Jälleenrahoitusriskiä hallitaan välttämällä erääntyvien lainojen liiallista keskittymistä ajallisesti.

Rahoituksen hintaan liittyvän korkoriskin hallinnan tavoitteena on minimoida korkokustannuksia pitkällä aikavälillä, pyrkiä pienentämään korkojen muutosten vaikutusta ja helpottaa korkomenojen ennustettavuutta. Ottolainaukseen liittyvää korkoriskiä pyritään hallitsemaan hajauttamalla lainat eri korkosidonnaisuuksiin. Korkoriskiä vastaan suojaudutaan pääsääntöisesti kiinteäkorkoisilla lainoilla, joiden maksimijuoksuaika on 30 vuotta. Korkojen nousun haitallisia vaikutuksia voidaan hallita korkosuojaussopimuksilla. Koronvaihtosopimuksia ei pääsääntöisesti tehdä.

Kestävän rahoituksen ja vihreän rahoituksen ratkaisuja pyritään käyttämään tilanteissa, joissa rahoituksen saatavuus ja ehdot ovat kilpailukykyisiä. Näiden rahoitusratkaisujen käyttö on myös osoitus kaupungin panostuksista kestäväan kehitykseen ja ympäristön hyvinvointiin.

2.4 Antolainaus

Kaupunki myöntää antolainoja pääsääntöisesti kaupunkikonserniin kuuluville tytäryhteisöille niissä puitteissa, missä kuntalaki, yritystuki- ja muu soveltuva lainsäädäntö, kaupungin konserniohjaus ja talousohjeet sen sallivat.

Antolainauksessa noudatetaan hyvän hallintotavan mukaisia varovaisuuden periaatteita. Päätöksenteossa ja taloudenhoidossa toimitaan huolellisesti ja ennakoiden siten, ettei oteta perusteettomia riskejä, varojen käyttö perustuu realistisiin arvioihin ja menot sekä vastuut huomioidaan täysimääräisesti, jotta turvataan julkisten varojen kestävä ja vastuullinen käyttö pitkällä aikavälillä.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla. Taloudellista riskiä arvioidaan tapauskohtaisesti jokaisessa lainapäätöksessä. Riskin merkittävyyttä arvioidaan sen pohjalta, vaarantaako riskin toteutuminen kaupungin kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä.

Antolainan myöntäminen ja ehdot harkitaan aina tapauskohtaisesti. Lainan antamiseen liittyvää riskiä hallitaan edellyttämällä antolainalle riittävän kattava vakuus, jonka arvoa tarkastellaan vuosittain. Pääomalaina on osakeyhtiölain perusteella vakuudeton.

Antolainat voivat olla velkakirjalainoja tai pääomalainoja. Antolainat voivat olla kiinteäkorkoisia tai vaihtuvakorkoisia. Antolainat voivat perustellusta syystä olla myös korottomia. Vaihtuvakorkoinen antolaina voidaan sitoa 6 kk tai 12 kk euribor-korkoon ja erikseen hinnoiteltavaan marginaaliin, tai peruskorkoon ja markkinatilanteen mukaan määräytyvään marginaaliin. Vaihtuvakorkoisen antolainan ehdoissa voidaan sopia mahdollisuudesta marginaalin tarkistukseen ja takaisinmaksusta kesken juoksuajan. Kiinteäkorkoinen laina helpottaa lainanottajan kassavirtojen ennustettavuutta mutta rahoituksen hinta voi ajoittain olla vaihtuvakorkoista vaihtoehtoa korkeampi.

Antolainojen takaisinmaksussa voidaan käyttää tasa-, annuiteetti- tai kertalyhenteisiä maksuohjelmia. Tasa- ja annuiteettilyhenteiset maksuohjelmat soveltuvat hankkeeseen, jossa kassavirta on tasainen, ja kertalyhenteinen maksuohjelma puolestaan hankkeeseen, jossa kassavirta syntyy vasta myöhemmin.

Sisäisen pankin lyhytaikaisia antolainoja voidaan myöntää tytäryhteisöille konsernitililimiitin kautta tai kaupunginhallituksen vahvistamien sisäisen pankin ohjeiden mukaisesti.

Kaupunki voi myöntää yleishyödyllisille yhteisöille pienimuotoista välirahoitusta ulkopuolista hanke- rahoitusta saavien kehittämishankkeiden toteuttamiseen ja pienimuotoista likviditeettiluottoa valtuuston päättämällä tavalla.

2.5 Takaus

Kaupunki myöntää takauksia pääsääntöisesti kaupunkikonserniin kuuluville tytäryhteisöille niissä puitteissa, missä kuntalaki, yritystuki- ja muu soveltuva lainsäädäntö, kaupungin konserniohjaus ja talousohjeet sen sallivat.

Takauksissa noudatetaan hyvän hallintotavan mukaisia varovaisuuden periaatteita. Päätöksenteossa ja taloudenhoidossa toimitaan huolellisesti ja ennakoiden siten, ettei oteta perusteettomia riskejä, varojen käyttö perustuu realistisiin arvioihin ja menot sekä vastuut huomioidaan täysimääräisesti, jotta turvataan julkisten varojen kestävä ja vastuullinen käyttö pitkällä aikavälillä.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla. Taloudellista riskiä arvioidaan tapauskohtaisesti jokaisessa takauspäätöksessä. Riskin merkittävyttä arvioidaan sen pohjalta, vaarantaako riskin toteutuminen kaupungin kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä.

Takauksen myöntäminen ja ehdot harkitaan aina tapauskohtaisesti. Takaukseen liittyvää riskiä hallitaan edellyttämällä takaukselle riittävän kattava vastavakuus, jonka arvoa tarkastellaan vuosittain.

Takauksesta peritään hankkeen riskiä kuvaava takausprovisio vuoden viimeisen päivän mukaisesta jäljellä olevasta lainan määrästä.

Takaus myönnetään vain rahoituslaitoksille ja seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- laina on asianmukaisesti kilpailutettu ja lainan otosta on tytäryhteisön hallituksen päätös;
- taloudelliset laskelmat osoittavat tytäryhteisön kyvyn hoitaa lainasta aiheutuvat velvoitteet;
- lainan vakuutena käytetään ensisijaisesti tytäryhteisön kiinnitysvakuuksia täysimääräisesti;
- täytetakauksen vaihtoehto selvitetään aina, kun ensisijainen vakuus on olemassa;
- kaupunki varaa itselleen oikeuden tarvittavan rahoituksen kilpailuttamiseen ja rahoittajan valintaan.

Kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan tytäryhteisön lainalle myönnettävä takaus saa yritystukilainsäädännön mukaan kattaa enintään 80 % rahoitussitoumuksen määrästä. Takauksen laajuus eli kiinteä enimmäismäärä ja rajattu voimassaoloaika tulee määritellä myöntämishetkellä. Takauksen kohde ei saa olla taloudellisissa vaikeuksissa. Kaupungin takaaman lainan koron ja takausprovision tulee vastata markkinakorkoa, jonka tytäryhteisö maksaisi ilman kaupungin takausta.

Valtuuston tekemää takauspäätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on lainvoimainen.

3 Toimialasijoitukset

Kaupunki voi tehdä toimialaan liittyviä sijoituksia niissä puitteissa, missä kuntalaki, yritystuki- ja muu soveltuva lainsäädäntö, kaupungin konserniohjaus ja talousohjeet sen sallivat. Toimialasijoittamista harkittaessa tulee aina arvioida, kuuluuko kyseinen toiminta kunnan toimialaan. Toimialasijoituksia tehdään pääsääntöisesti kuntakonserniin kuuluviin yhteisöihin ja ne voivat olla osake- tai osuuspääomasijoituksia, investointien rahoitukseen tarkoitettuja antolainoja tai takauksia.

Toimialasijoituksissa noudatetaan hyvän hallintotavan mukaisia varovaisuuden periaatteita. Päätöksenteossa ja taloudenhoidossa toimitaan huolellisesti ja ennakoiden siten, ettei oteta perusteettomia riskejä, varojen käyttö perustuu realistisiin arvioihin ja menot sekä vastuut huomioidaan täysimääräisesti, jotta turvataan julkisten varojen kestävä ja vastuullinen käyttö pitkällä aikavälillä.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Taloudellista riskiä arvioidaan tapauskohtaisesti jokaisessa laina- tai takauspäätöksessä. Riskin merkittävyttä arvioidaan sen pohjalta, vaarantaako riskin toteutuminen kaupungin kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Riittävä vakuuksien määrä ja arvo arvioidaan laina- tai takauskohtaisesti. Vakuuden arvo arvioidaan varovaisuuden periaatteen mukaisesti.

Kuntalain 126 §:n mukaan kunnan hoitaessa tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla sen on annettava tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi (yhtiöittämisvelvollisuus).

Toimialasijoitusten ehdoissa on lisäksi huomioitava EU:n valtiontukea koskevan säännösten vaikutukset esimerkiksi koron, korkotuen ja takausprovisio määräytymiseen sekä vakuuden asettamiseen. Liian alhainen korko tai takausprovisio luetaan valtiontueksi, jota voidaan myöntää vain rajoitetusti. Pääomapanokset, riskipääomasijoitukset ja oman pääoman luonteinen riskirahoitus laskeaan kokonaisuudessaan de minimis -tueksi, sillä niihin sisältyvää tukielementtiä ei ole mahdollista laskea etukäteen. Tuen myöntämishetkellä ei voida luotettavasti arvioida, tuottaako sijoitus voittoa vai menetetäänkö se mahdollisesti kokonaan.

4 Kassavarojen sijoitustoiminta

4.1 Sijoitustoiminnan tarkoitus

Sijoitustoiminnalla tarkoitetaan rahavarojen sijoittamista rahoitusarvopapereihin kuten esimerkiksi pankkien sijoitustodistuksiin, valtion velkasitoumuksiin, yritystodistuksiin, joukkovelkakirjoihin, osakkeisiin ja muihin rahoitusomaisuuden instrumentteihin kuten pankkitalletuksiin. Sijoitustoiminnalla voidaan tarkoittaa myös rahavarojen sijoittamista välillisesti rahoitusarvopapereihin, kuten esimerkiksi sijoitusrahastojen tai kotimaisten toimijoiden kapitalisaatiosopimusten kautta.

Sijoitustoiminnalla pyritään rahoittamaan palvelutuotantoa ja saamaan käyttötalouteen rahaa. Kaupungille on perustettu 2025 kiinteistökehitysrahasto, jonka tarkoituksena on:

1. Tukea kaupungin omistamien tytäryhteisöjen kiinteistökehityshankkeita, jotka vahvistavat kaupungin vetovoimaa, elinvoimaa ja kestäväää kasvua.
2. Mahdollistaa tytäryhteisöjen investointien toteuttaminen suunnitelmallisesti, pitkäjänteisesti sekä kokonaistaloudellisesti kestäväällä tavalla.
3. Edistää kaupunkikonsernin strategisten tavoitteiden toteutumista yhteistyössä tytäryhteisöjen kanssa.

4.2 Sijoitustoiminnan periaatteet

Kaupungin varat sijoitetaan tuottavasti ja turvaavasti. Tämä toteutetaan hoitamalla sijoituksia suunnitelmallisesti ja hyviä sijoitusperiaatteita noudattaen.

Sijoitustoiminnan periaatteita määriteltäessä keskeinen lähtökohta on suunniteltu sijoitusaika ja haluttu riskitaso. Lyhytaikaisissa sijoituksissa sijoituksen tuottoon liittyvä riski pidetään hyvin matalana. Pitkäaikaisissa sijoituksissa osa sijoitusvarallisuudesta voidaan ohjata sijoituskohteisiin, joiden odotettavissa oleva tuotto vaihtelee, mutta on pitkän ajan kuluessa odotettavasti korkeampi, kuin lyhytaikaisissa sijoituksissa.

Kaupungin sijoituksiin liittyviä riskejä pyritään pienentämään hajauttamalla sijoitukset hyvin omaisuuslajeittain ja omaisuuslajien sisällä. Sijoitustoiminnassa hyväksytään riskiotto. Riski liittyy osana sijoitustoimintaan ja riskinotto on välttämätöntä, jotta asetetut tuottotavoitteet voidaan saavuttaa pidemmällä tarkasteluvälillä. Sijoitustoiminnasta vastaavilla henkilöillä on velvollisuus arvioida sijoitusvarallisuuteen kokonaisuutena liittyvän riskin suuruutta ja ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin, mikäli kokonaisuutena tarkasteltaessa riskin määrä on sijoitussuunnitelmassa määriteltujen tavoitteiden vastainen.

Korkosijoituksiin liittyvä luottoriski rajataan siten, että vaara pääoman menettämisestä on vähäinen. Tämä tarkoittaa käytännössä sijoituksia valtioiden, kuntien ja pääsääntöisesti hyvän luottokelpoisuuden omaavien pankkien tai yritysten liikkeeseen laskemiin joukkovelkakirjalainoihin. Yrityslainojen osalta erityistä huomiota tulee kiinnittää siihen, että salkku on hyvin hajautettu.

4.3 Sijoitustoiminnan toteuttaminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyy sijoitustoiminnan perusteet.

Kaupunginhallitus hyväksyy sijoitussuunnitelman. Sijoitussuunnitelmassa määritellään neutraaliallokaatio ja tarkemmat vaihteluvälit eri omaisuusluokkien kesken. Sijoitussuunnitelman rajaukset ja määritelmät voivat siis olla tarkemmat, kuin sijoitustoiminnan perusteissa. Sijoitussuunnitelmassa asetetaan muun muassa sijoitussalkulle reaalitytotavoite ja määritellään tarkemmin sijoitusten likvideetti- ja muut riskienhallinnan rajoitteet.

Sijoittamisen käytännön toteutuksesta vastaa talous- ja tietohallintojohtaja kaupunginhallituksen päätösten mukaisesti.

4.4 Sijoitusvaihtoehdot

Varainhoidon toteuttamisessa voidaan käyttää ammattimaisia varainhoitopalveluja tarjoavia yhteistyökumppaneita. Varainhoito voidaan ulkoistaa täyden valtakirjan sopimuksella tai konsultatiivisella sopimuksella.

Varainhoitajien on noudatettava toiminnassaan kaupunginvaltuuston hyväksymiä sijoitustoiminnan perusteita ja kaupunginhallituksen hyväksymää sijoitussuunnitelmaa.

Kaupunki ei pääsääntöisesti itse sijoita suoraan johdannaisiin. Varainhoitaja voi sijoittaa johdannaisiin, kun johdannaissijoitukset on tehty rahaston sääntöjen mukaisesti.

4.4.1 Korkosijoitukset

Pääsääntöisesti korkosijoituksissa ei sallita valuuttariskin ottamista. Korkosijoitusten valuuttariskin ottamisessa poikkeuksena ovat kehittyvien markkinoiden lainat, joissa valuuttariskin ottaminen sallitaan vähäisissä määrin.

Lyhyiden ja pitkien korkosijoitusten osuus sijoitussalkuista on kaupungin sijoitussalkun osalta 10–70 % ja kiinteistökehitysrahaston sijoitussalkun osalta 50–100 %.

Korkosijoitukset voidaan tehdä suoraan, sijoitusrahastojen, indeksirahastojen, kotimaisten toimijoiden kapitalisaatiosopimusten tai ETF-sijoitusten muodossa.

4.4.2 Osakesijoitukset

Osakesijoitukset tehdään hajauttaen maailmanlaajuisesti.

Osakesijoitukset tehdään pääasiassa osakerahastojen, indeksirahastojen, kapitalisaatiosopimusten tai ETF-sijoitusten muodossa. Osakkeissa voi olla enintään kaupungin sijoitussalkun osalta 70 % ja kiinteistökehitysrahaston sijoitussalkun osalta 40 % varallisuudesta. Osakesijoituksilla tarkoitetaan pääsääntöisesti sijoituksia listattuihin osakkeisiin.

4.4.3 Vaihtoehtoiset sijoitukset

Vaihtoehtoiset sijoitukset tehdään pääasiassa sijoitusrahastojen, erikoissijoitusrahastojen, kapitalisaatiosopimusten tai ETF-sijoitusten muodossa.

Vaihtoehtoiset sijoitukset tarkoittavat sijoituksia muun muassa seuraaviin alaomaisuusluokkiin: kiinteistö-, hedge-, hyödyke-, infrastruktuuri-, suorat lainasijoitukset (Private Debt) ja osakesijoitukset listaamattomiin yhtiöihin (Private Equity). Vaihtoehtoisissa sijoituksissa voi olla enintään kaupungin sijoitussalkun osalta 40 % ja kiinteistökehitysrahaston sijoitussalkun osalta 10 % varallisuudesta.

4.5 Raportointi

Varainhoitajat raportoivat kaupungille sijoitustilanteesta kuukausittain. Raporteissa tulee näkyä yhteenvedona kuun viimeisen päivän tilanne ja sijoitusten markkina-arvot sekä kuukauden aikana tehdyt ostot ja myynnit.

Tarkemmat raportoinnin vaatimukset on määritelty sijoitussuunnitelmassa.

4.6 Vastuullisuus

Viitasaaren kaupunki pitää tärkeänä, että seuraavat periaatteet huomioidaan kaikkia sijoituksia tehtäessä:

- Sijoitustoiminta ei saa olla ristiriidassa kunnan oman eettisen arvoperustan kanssa. Sen vuoksi pidättäydytään sijoituksista maihin ja yrityksiin, jotka eivät kunnioita ihmisoikeuksia tai toimivat ympäristöä vahingoittavalla tavalla
- Viitasaaren kaupunki poissulkee fossiilisten polttoaineiden tuotantoon liittyvät sekä kansainvälisiä normirikkomuksia tehneet sijoituskohteet kattaen ympäristön, ihmisoikeudet ja työntekijöiden oikeudet sekä korruption (YK:n Global Compact -periaatteet). Viitasaaren kaupunki suosii ilmastoystävällisiä ja vastuullisuusasioita huomioivia sijoitusratkaisuja. Kaupunki pyrkii valitsemaan sijoitussalkkuun kohteita, jotka toimivat suoraan kestävän kehityksen puolesta. Näitä ovat esimerkiksi puhdas vesi, päästöjen vähentäminen, energiatehokkuus sekä tasa-arvon edistäminen.
- Omaisuudenhoidossa käytetään YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden noudattamiseen sitoutuneita omaisuudenhoitajia, jotka systemaattisesti kehittävät vastuullista sijoittamistaan. Allekirjoittaneet varainhoitajat sitoutuvat tällöin huomioimaan vastuullisuuskysymykset sijoitustoiminnassa.
- Viitasaaren kaupunki kuuluu hiilineutraaliutta tavoittelevien Hinku-kuntien verkostoon, mikä tarkoittaa, että kaupunki on sitoutunut tavoittelemaan 80 % päästövähennystä vuoteen 2030.

Mikäli omaisuudenhoitajalla on syytä epäillä, että jokin hänen hoidossaan olevista sijoituskohteista saattaa olla ristiriidassa em. periaatteiden kanssa, on hänellä velvollisuus informoida kaupunkia asiasta viivytyksettä.

4.7 Sijoitustoiminnan riskit ja niiden hallinta

Sijoitustoimintaan liittyviä riskejä ovat muun muassa *luotto- ja vastapuoliriski* sekä *markkinariskit*.

Luotto- ja vastapuoliriski tarkoittaa toteutuessaan sitä, että sijoituksen kohde laiminlyö maksuvelvollisuutensa, jolloin kaupunki ei saa takaisin sijoittamaansa sopimuksen mukaista pääomaa tai sen korkoa. Vastapuoliriski liittyy esimerkiksi johdannaissopimuksiin. Luotto- ja vastapuoliriskiä laske-
taan sillä, että rajataan sallitut sijoituskohteet ja niiden riskiluokitus.

Markkinariskejä ovat *korkoriski, osakesijoitusten hintariski ja valuuttariski*.

Korkoriskillä tarkoitetaan korkomuutosten aiheuttamaa epävarmuutta sijoitusten tuotossa tai arvossa. Korkoriski jakaantuu edelleen tuottoon liittyvään korkovirtariskiin ja sijoituksen arvoon liittyvään hintariskiin. Korkojen noustessa korkosijoitusten arvot laskevat ja korkojen laskiessa korkosijoitusten arvot nousevat. Korkoriski toteutuu korkojen vaihdellessa. Kun sijoitukset tehdään lyhyillä korkojaksoilla, hintariski minimoituu, mutta samalla korkoriski kasvaa. Jos taas sijoitukset sidotaan pitkiin korkojaksoihin, saadaan korkovirtariski minimoitua, mutta samalla altistutaan kasvavaan hintariskiin.

Osakesijoitusten hintariski on mahdollinen sijoitettaessa osakemarkkinoille joko suorina osakesijoituksina tai osakerahasto-osuuksina.

Osakesijoituksesta saatava osinkotuotto on yleensä pieni, niinpä sijoituksen tuotto syntyy pääosin osakkeen arvonnoususta. Osakesijoitusten arvomuutokset voivat olla suuria. Osakesijoituksen hintariski on suurempi kuin joukkovelkakirjalainassa. Osakesijoitusten hintariskiä hallitaan allokaatiopäätöksillä eli muuttamalla osakesijoitusten suhteellista osuutta markkina- ja suhdannevaihtelut huomioiden.

Valuuttariski liittyy sijoituksiin, jotka eivät ole euromääräisiä. Valuuttariskiä voi syntyä myös välillisesti muissa sijoituksissa. Valuuttariskiä alennetaan sillä, että korkosijoituksissa ei sallita valuuttariskiä pois lukien kehittyvien markkinoiden lainat, joissa valuuttariskin ottaminen sallitaan.

Markkinariskejä hallitaan omaisuusluokkien minimi- ja maksimirajoituksilla ja muilla sijoitustoiminnan rajoitteilla.